XLI

2/7. [illegible]

[illegible]

Ciąg dalszy. Łukasza Gołębiowskiego
Gry i zabawy. str. 200.

„Starano się o muzykę dobrą pamiętając na przysłowie „jaka bez gąsienica taka i biesiada, i jaka muzyka taka i ochota".
Górnicki Rozprawa o elekcyi.
Śmiano się z tych basami zwanych co nie grali powiada Obodzińskiego Pan. „Pora monarchów polskich 1640.
Muzyka instrumentalna i wokalna rozweselała biesiadników przyjęcia, Ogiera w Podróży do Polski 1635.
W formie o pamięci Śmiałków ~~[illegible]~~ „~~rozmowa~~. Niemcowie, którzy nie mieli zgadzać się długo w czasie biesiady. Koncert zaczyna się od skrzypców, naraz nas ... plan po nich obejma w osobności takiej w wielkiej liczbie, gdy taneczny

melodyjny śpiew chłopców naszych; tak na przemiany grają i śpiewają, aż się serca śmieją. Za Warszawskiego podobnież muzyka na 4 rozdzielona; na jednym samo chłopię na dudach, gimnazjów mandolina, na trzecim instrumentów dętych gatunki; na czwartym głośna różnych głosów. Sarbackie skrzypki i dudy oraz kobza grająca gdy z maskami niedźwiedzi do podziwiania księży, czytamy w zbiorze rytmów Kaspra Miaskowskiego 1622 wydanym. Odkąd tańce mięsopustne polatują, tyrając przesadą.

Tym dołają regaty tym pomocą polerty
Tym co raz na przemian grają i pokli, pobły,
Ale nie masz nad naszą z bosorym rogi dudy
Do tej może mieć zawody i paclatek dudy
Orteni tak nie napełnią cichej strony nuta

Jak one dziś przeczą ogromnego dorobku,
Z tych Zachodu można się uznawać bez-
względna muzyka przyszła do Polaków nareszcie
i dla tego chętnie przyjęli muzykę
turecką, którą w poselstwie wiel-
kiem do Turcji Chomentowskiego
za Augusta II tak malują:

W tej muzyce

Tu kotły huczą z trzy bębnami
Tu tafty, surmy krzyczą z tołumbasami
W takt huczno [illegible] bicia Janczary
Tu cała kapela według swojej wiary
W skrzypkach cymbałach dzwonkach i cichej...

Plan części.

Tak więc w tym drugim okresie
dawnej muzyki widzieć się daje
większa mnogość instrumentów
niemniej i to z ich wartości okazało
przy muzyce się [illegible], lecz w

niej na porównanie to grosz idzie,
nie żyje się, to który z gości lub swojej
swojej kapeli. Wesołe wszystkie bywały
Polaki i wesołego usposobienia,
czem i trębaczom grać kazali.
Jeżeli niektórzy wszystko jako po-
szlachetniejszej rzeczy w powierzeniu dla
większej zabawki, najniejszym
dając pierwszeństwo, nie pogardą,
lecz nie przeczę, że Lew Sapieha Wódko,
i ojej Kanclerz Wielki Litewski syna
wyprawiając do Padwy mówił:
Wszakże obyczaje muzyczne w Polsce
potrzebne; ale się bardziej nauk
wyzwolonych uczcie tego jak być
skrzypkiem, szermierzem, na
koniu jeździć, igrać [illegible]
[illegible] nie zawadzi to umieć.
W prawdzie szlachta niektóra

mniejszego przedstawienia rzeczy, oddawać
się mnożąco wystarczenie. Odzywa się
Górnicki we przedmowie do owego
Dworzanina: w nas szlachta na
skrzypicach na piszczałkach niegra-
ją, a jeśli który gra tedy barzo mało.
Wszakże posiadać ten talent mógł i
przydatną była rzecz i ozdobą gospo-
dyni wszystkie grania ... do mu-
zyki przypiedli, ta ... albo z
pannami rozmową bawił, mówi
tenże. Młodzież do Włoch
dla lutni. Górnicki rozmawia
o elekcyi, wolności, o prawie i
obyczajach polskich, a rzetelnie
gdy pytano, co będziesz czynił
wszystko rzuciwszy, powiedział:
będę grał na lutni i tam się
wyciągnę. Wróbelski.

Na dworze cesarzowej Elżbiety bawił
polak Nowicki wybornie grający
na ~~lutni~~ cytrze. Dowiedziawszy
się o śmierci króla polskiego, wy-
biera się do domu; dokąd i poco?
zapytuje go dworzanin. Co to rzecz
jestem szlachcic polski, mam pra-
wo do korony i mogę być obranym.
Gdyby się nie obiorą? przyjadę tu
i znowu będę grał wesoło jak teraz.
Anecdotes de la cour de Russie.
Później jak w innych stanach i kra-
jach prawnego urodzenia nie
ścierpiałby się tak u nas. Sarma-
cie z tęsknotami się tak różnie
mawiali. (Vol leg. 5 str. 647.
Bandtkie [illegible] Dzielski).

Starosi mężczyźni i sprawiacy
Krakowscy torowie mieszkańcy

robiąc śmieszne minki.

Jerzy był król. pisarzem na dworze Zyg-
munta I; trzy lata był u f. Rokiczak
pozyskał sławnego w naszym
kraju muzyka.

„Nie każdy weźmie po Rokiczakowej",
mówi Gąsiński w przysłowiach.
Za Zygmunta on grał sławnym
organistą Sebeck i Paweł, na
którego grał Maciek z [illegible]
Włoch z 7 trzy lata jako sławniejszy
wspomina się Fenka, Hanusa
czyli Janusza, Tomasza i Oro-
mówka w liczbie pisarków Clausa
i 4 innych, 2 bębnistów a Jakób
słynnie Szeklan tam [illegible].
Niektórzy [illegible] i popisywali się
przed królem: Jerzymek i 2
pisarczyków Kasztelana Krakowskiego

Kasztelana poznańskiego. Wspomina, twórcę i [illegible] arcybiskupa i bis-
kupa krakowskiego. Andrzej wo-
jewodzica Trockiego oba opiewali Dworski
opiewał, Świętosławskiego nawzajem
odznaczali się na niwie a nawet
Kalecy, pisarskowie co swego talentu
byli członkami. Rachmański Dworu
Zygmunta Augusta w 1546 i w
następnych latach z rękop. Działyń-
skiego.

Daniel Kobiernik polski chwalony
przez naszego Zimorowicza.

Palczowski śpiewał sławnego o
którym czytamy w Opalińskiego
satyrze 7. Łaciński był to śpiewn
i Prokowski benedyktyn.
Wojtaszek bardzo muzykalny był księ-
cia Zborowskiego brata Samuela.

Z Piątka Szymon – wikary katedralnego kościoła krakowskiego, słynął biegłością w muzyce – śpiewał do słów Grzegorza Cerne- kim o Duchu Św. Klabon Krzysztof lutnik w otoczeniu Stefana Batorego śpiewał na weselu Jana Zamojskiego z Gryzeldą. „Śpiewanie" Ko- chanowskiego ... Zatrzymał go po śmierci poprzednika Zygmunt III i brał na miesiąc 18 zł (złoty owczesny był wart 8 dzisiejszych 14 gr) i 6 ... Śpiewał w Wilnie, Warsza- wie ... Za czasów Zygmunta III słynnym był Adas – w źródłach str. nazwany Kostki po śmierci przy 1602 w wziął go do swej nadwor. kapeli Zyg- munt III i był w niej jeszcze r. 1620.
Diomedes Katon – zwany ..
Pacell najsławniejszym w owych

czasach do tamtych i pisadorni kompozy-
torów Zygmuntowskiego być musieli.
Trepkag Adam rodem z Torunia
nauczyciel i dobry muzyk zmarł 1621.
Śliwiński Kasper z Torunia pisarz,
mieli się obaj [illegible] do Kanzyow-
nety Ostatniego. zmarł 1625.
Niederland Jakób mianowany
kapelmistrzem do Kapeli Królewskiej
jako czalny sługa należał, pier-
wej był w muzyce miejskiej.
Powyższe szczegóły mamy z Obra-
szczególnego Obraz czasów Zygmunta III.
Tych jedenastu muzyków [illegible],
muzykopisarzów czyli kompozytorów
polskich, z rękopisma Ignacego
Potockiego umieszczonego w
X tomie pamiętnika Warszaw-
skiego 1818 roku podajemy.

Grzegorz z Samboru. art. Starowol-
ski w swych pochwałach wspomina
jego kompozycye muzyczne w S. 48.
Sebastyan z Felsztyna art. Krzyszto-
fa Klekor, Adama Walker i Mroczki.
przeczytaj Starowolski w przypisku
do zwrotki tego kompozytora wymienia
jako najwiękrzych kompozytorów
w Polsce Paligoniusza Zieleni-
skiego Kielkona Branda.
I dalej ó..... był
Jan z Wiślbkowic według Sta-
rowolskiego kolegi Tobiasz
z Sandomierza. (Starowolski)
Jerzy Liban z Legnicy zaś także
był prof. w Akademii Krakowskiej.
Pomiędzy muzykami u Staro-
wolskiego Szymona wymienić
należy z powodu wydanego przez

12.

Albert Tyłkowski w piśmie „Allgemeine Literatur des Meeres" Jana Mikołaja [illegible] z 1492 jest wzmianka o jego dziele morskiem zawarte może pod ogólnym tytułem „Philosophia curiosa" wydana 1669 r.

Pamiątki polskie.

[illegible] był kapelanem Zygmunta III a Marcin Sacki Władysława IV. W rzędzie marynarzów [illegible] wymieńmy i Jaromskiego. Rożycki był też kapelm. Jana III.

Kaczorowska w muzyce Tegoż Króla że wybornie śpiewała [illegible] [illegible] [illegible] Kanclerz i Okon kapitan [illegible].

O muzyce [illegible] w Kochowskim od Zygmunta I

ale się tej spotkać trzeba uważać tu
wspomina co Kurpiński w Tygod-
niku Warszawskim z 1819 r. pod
Nr 36 powiedziano.
(Następuje szkic o zasługach
a następnie porównanie
Dyrektorów tak jak dawniejszych
podał).
Co do muzyki orkiestrowej Katedral-
nej niewiadomy jej początek
za Zygmunta III już znajdowała się
w dobrym stanie. Dopiero wojna
zabiła świetność, także mogła z
wyczerpanej kasy nie orkiestr artystów
sprowadzać. W kościele Ś. Piotra i
Pawła Łacińskim od dawnych czasów
miała orkiestra liczna za Zygmun-
ta III składać się miała z 80 do
100 osób.

W muzycznych zbiorach Katedr, Kolle-
giat i opactw można by poszukiwać
rozpraw i dochodzić wiadomości o
muzykach naszych, tak np. i tyniecki
klasztor posiadał w tym wydziale skar-
by, i muzyki od czasów Kazimierza
W. (patrz Szczygielski Tynecia);
zbiór dawnych muzyków był na-
ówczas i w Zamku Zygmunta
Augusta dla Jakóba mistrza na
organach [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible], [illegible] i [illegible],
wszystko białego koloru. (Ra-
chunki tego króla w rękopiśmie
Działyńskich) Chłopięta kapeli
Królewskiej za Zygmunta III chodziły
w [illegible] [illegible]
albo [illegible] z [illegible] pętli-
cami w futrach lisich i [illegible]

~~złamowanych~~ złamowych, małe
kołpaki i pasy. Później w Krakowie
uważający ich strój był polski":
„Żupan, kontusz z wylotami zapi-
nanemi, pas na kontuszu i kara-
bela przy boku. Nie mogli nosić
[illegible] na wierzchu pasa ani
wylotów zarzuconych ani wąsa.
Aż dopiero po przyjmowaniu ich do
grona artystów (Kurpiński w
„Tygodniku Warszawskim" 1819)
z mistrzów dawniejszych muzyki w
Warszawie byli Żarnecki za Au-
gusta III noszący na klawikordzie
nosił się po francusku z niełatwą srebrną
szpadą i Kraska polską miano
później w orkiestrze narodowej i jeździł
z przyjacielem po wsi, pracowano.
Stanisław Koryski, uczeń Klassi,
wydał ... jest w Krakowie.

O muzyce wokalnej. (Śpiew)

.... Co do ilości głosów powiada Jan Kochanowski: najlepszy tam 50 głosów 12 dyskantów 6 altów 8 tenorów 12 wagantów. Waganty czyli tenory, powinno ono pośrednie głosy, które dziś nazywają mezzo soprano, contra alto, i mezzo basso, to dzisiejsi soliści śpiewający sola. To proste zdanie, które Jana Kochanowskiego napawa każdego znawcę w prawdziwości, jak w owym czasie mogła istnieć taka doskonała proporcya w liczbie głosów zachowana.

Jako się [illegible] instrumenty i śpiewanie [illegible].

Wyrazy gędźba według [illegible] Czar, [illegible] (Biblioteka Ossolińskich Nr. 1)

Dalej poszczególnie autor instrumen,
ei muzyczna wiedza tego słownika
ze swoimi dodatkami ogólnikowami.

Dawne wyrazy techniczne.

Dziwniej niezrozumiane. Allemand muzyka
na 4 tempa. Alt głos górny wysoki.
Arya śpiew w operze. Bas głos męs.,
kiszny. Depress strona przegła,
strona czyli opadającego tonu.
Kochanowski. Dyszkant głos ~~męski~~ cienki!
Solo w organach. Fanfary głos
trąb lub innej muzyki wojennej
krótki łaczowiatny. Fasolny głos
trąby czyli huczny. Faworyt
upodobana muzyka do tańca.
Gądaba muzyka. Górgi trafe.
Gryff część skrzypców basetli
na której się przebiera palcami.
Harfasz śpiew i muzyka w

w sercu moich przedtem wyjawiona
w dziwnej osobliwości kompozycji dla
mnie się Moniuszkiego, z której te
sobie przypominam słowa:
Kiedy przyniosłeś wina mój Grzegorzu mój!
Będziesz się tu kiedy nam między nie ...

Ty Anulko potańcuj grała
Będziesz uczestniczka naszego wesela
Nie folguj sobie siedząc tu z nami
Kwiatem kwiatów nad kwiatami!,
Partesy nuty muzyczne (słowa,
mi Ignacego Wiadka) Strajsia,
stanowiła do włościańskiego tonu.
Tren śpiewu żałobnych Wesołkami
nazywano u nas śpiewaków
z myszkami graszczyk (Wiadek
o naukach rozweselonych.
Będzie zaś muzyka

1. Wieśniacza obejmowała piosenki i
tańce do niej należące; z których
grywała piszczałki, dudy, basy i cym-
bały. Na Rusi bandurka, bałabaj-
ka, multanki.
2. Dworska — wygrywała zgrom-
adzonej(?) rodzinie (rodzaj muzy-
ki stołowej) różne tańce a cza-
sem towarzyszyła śpiewom. Do
instrumentów(?) takie bandurka
lutnia, cytra oraz później
cithara, klawikord, klawicym-
bał i t. p.
3. Muzyka kościelna — Zygmunt
I sprowadził muzykę włoską, która
29 Maja 1520 pierwszy raz grała
mszę w Kolegiacie(?), jak napi-
sano [illegible] na nutach
muzycznych, będących własno-

się Lastą mego mistrza Kapeli.
Zygmunt III sprowadził także cię,
na Kapelę z Włoch, i postanowił na,
gardę mnych Dyrektorem tejże
Kapliczy: Konstancja Austryjaczka
tego króla małżonka wiązała się,
ma na 4 głosy allelujów, harmo,
nię do tego przydał Pacelli Kró,
lewski nadworny Kapelmistrz.
Gazeta warsz. warszawskiej z r. 1801
od 88. Kuryer Warsz. 1825 N 95.
(Nagrobek jego znajdujący się w kruchcie,
tu metropolitalnym warszawskim
umieszczony w sobie tę wiadomość:
Asprilio Pacelli Włoch rodem z
Varcia Dyrektor narmiańskiej
Kapeli Zygmunta III przez lat
20 przewodniczył. Umarł 4 Maja
1620 w 50 roku życia z król

pamięć wiernego sługi tym panom,
którym nie umiał dogodzić. Gazeta
Polska 1825 – 1899.)

<u>Władysław IV</u> miał kościelną
orkiestrę. Za Augusta <u>III</u> było kilka
muzyk kościelnych, [illegible],
[illegible] muzyką i śpiewała [illegible]
po [illegible] [illegible] w tym [illegible],
po [illegible] [illegible] [illegible].

Gdy Władysław <u>IV</u> panował Augu-
stynianie Warszawscy [illegible] [illegible]
utrzymali kapelę, [illegible] [illegible] i [illegible]
muzyków (Sarnowski opisanie [illegible])
Chorał [illegible] muzyki.
Salomon [illegible] – [illegible]
Marty a [illegible] [illegible].

<u>Tańce polskie</u>

<u>Polonez</u> (taniec polski) [illegible]
[illegible] [illegible] w [illegible]

marszowym nie dające się wy-
wykazać z tego nam bardzo prostego.
Poważamy ten taniec więcej do nas,
aniżeli wszelkiego podobnego,
nie gminnie lecz rycerskość
jest utworzona. Co do muzyki, czy
nie powstała z tańca jakiego, z któż,
rymy wielkie w tobie harmonią na
podobieństwo.
Dawny styl jego poezyja w pieśni
W zbiorze tej, któż przebiery.
prowadza Karpińskiego. W XVII
wieku wspomniany taniec był
jeszcze ulubiony. Muzyka jego
wolny marszowego rytmu ma
w sobie słodycz i prostotę, przy-
pominająca rycerstwo i wspaniałość
jest poważna i wspaniała, oraz
pewnej mocy zgłoszeń, więcej

jako i inne tańce może mieć [illegible]-
[illegible] oryginalności w muzyce
i sztuce.

Krakowiaki bywają wszystkie skoczne
i pogodne i [illegible]
w naturze. Mazurki [illegible]
melancholijne, Kozaki(?) jako
[illegible] mają władztwo myśl jako i
[illegible] z [illegible] z tęsknotą
złączone [illegible] tak po-
[illegible].

Śpiewy historyczne narodowe
wspominają o różnych zdarzeniach,
mowa jak na sprawie Tatarów
[illegible] o [illegible],
tam i różnych [illegible] śpiewach
[illegible] bohaterskie przy tym zwła-
szcza historycznych o [illegible]
[illegible] Witoldzie

Tomik III pod Wiedmann ect
pisterio bohaterach ludowych.

Dzieła o muzyce.

W tomie gotyckim w Psałterzach
są pieśni pobożne i wesołe z
nutami na 4, 3 i 1 głos Jakóba
Lubelczyka i innych kompozytorów.

Sebastiani Felstinensis

a. Opusculum musices mensuralis,
tam choralis, quam etiam
mensuralis. Cracoviae in off.
Ungleri 1519 in 4o.

b. Aliquot hymni ecclesiastici
vario melodiarum genere editi.
Cracoviae apud Hieronymum Viet.
Forem in 8o.

c. Opusculum musicae noviter
congestum, z którego
nazwa wzięła „Musica

figurata Martino Cromero Bie-
censi auctore, Cracoviae per Hie-
ronimum Vietorem 1534.

d. Divi Aurelii Augustini de
musica Dialogi VI Cracoviae apud
Vietorem 1536 in 4°

e. Directiones musicae ad ca-
thedralis ecclesiae praemisliensis
usum Cracoviae Vietor 1544 in 4°

Kromera Marcina wyszło jeszcze
dzieło: De concentibus mu-
sices, quos chorales appellamus.

Brosatus według Sandeniusa,
dla Bandtkiego w historyi biblio-
teki Krakowskiej z [illegible]
w drukarni [illegible] [illegible], [illegible].
Ks. Jan matematyk, [illegible]
mówca teolog był i muzykiem
Zostawił pisemko: Antiapsem

a alvo harmonico concentu, an per aequalia septem inter-
valla dividi possit?
Musica Choralis in alma univer-
sitate Cracoviensi iamne ex-
spirasset.

Georgi Libani Lignicensis eg.

a. De accentuum ecclesiastic-
orum exquisita ratione, in-
processum Cracoviae per Mathiam
Scharffenberg 1539 in 8vo.

b. De musicae laudibus oratio
habita Cracoviae a 1528 per M.
Georgium Libanum Lignicensem
quam utriusque musices elemen-
ta tironibus, eius rem negotii
studiosis praelegerat, Crac.
excussum per Joan. Hhaler
1540 in 8o.

Joannis Spangenbergii quaestio-
nes musicae in usum scholae
Northusianae collectae. 1550
Impr. Cracoviae per Hier. Scharf-
fenbergium in 12° G. inf.

Mikołaja Gomółki z melodye
na psałterz polski rozrymowany w
Krakowie w drukarni Łazarzo-
wej 1580 in 4°

Diomedes Katon Wenet
a. Rytmy Stanisława Grochowskiego,
które z notami są ułożone na
lutnię Diomedesa Katona w Kra-
kowie 1606 r.
b. Pieśni o S. Stanisławie patronie
polskim jego układu 1607.

Gorczyn Jan rytownik i muzyk
pisarz jest: Tabulatura muzyki albo
Zaprawa muzykalna z przydaniami

zdaniami śpiewaków polskich w Krakowie 1644 r.
Berent Szymon [illegible]
[illegible] obcego kraju Albrech-
towicza ojca Zygmunta III za rzą-
dów przyjęty muzykę doskonale
posiadał książki muzyczne przez
niego wydane do włoskiego nawet
były [illegible]. Grano jego roboty
symfonie i hymny wobec pa-
pieża i kardynałów [illegible],
[illegible]. [illegible] za muzykę do [illegible]
przyjęty [illegible] ubogim [illegible]
[illegible]. Zeszło [illegible] 1649. [illegible]
z druku jego: Opera musicalia
Litaniarum de nomine Jesu
et Lauretanarum.
Simonis Starovolsci „Musi-
ces practicae erotematum in
usum studiosae iuventutis

breviter et accurate collecta.
Cracoviae ex off. Stanisl. Caesarii
1650 in 8°.

Kaźmierz Zygmunt Znany,
Dzieło jego pt. Ars et
praecepta musicae 1667.

Okres drugi.

Wypisane o instrumentach
(opisanie różnych instrumentów).

Tegoczesna historya muzyki
w Polsce.

Od połowy XVIII wieku muzyka
doznała wielkiej przemiany w
całej europie. Zmianę przypisać
można się (oprócz wrodzonych
mistrzów) jakiemi byli: Sarti
Paesello, Cimarosa, Haendel
Hasse, Gluck, a nawet Mozart.
Haydn i wiele innych)

najwięcej. Do rozkrzewienia muzyki
przyczynił się także a nadto piękne
kompozycje Pleyela. Wszystkim
[illegible] rozrosły się [illegible]
[illegible]. Jego sonaty, duety
~~[illegible]~~ [illegible] były przerabiane
na różne instrumenty i można
napowiedzieć że Pleyelowskim
prawie przepełnionym stylem
[illegible] cały świat [illegible]
[illegible]. Cecha tego wpływu,
[illegible] w muzyce
przypada u nas przy [illegible],
[illegible] Stanisława Augusta.
[illegible] [illegible] [illegible]
gdy [illegible] historyę muzyki w
naszym kraju [illegible] się [illegible]
Dziennego [illegible] [illegible]
początku — tj. [illegible] [illegible]

nogą na wieśniaczą mazurkę (przy
niej wspomnianej opisaniach na-
powtarzanych) na towarzyską
Dworską, połączoną wojskową
z Dramatyczną.
Omówione wiadomości i opisaniach
wspomnianych. . . . . –
W Krakowiakach prostota wesołość i żwawo-
ści malują się w ich ruchach z ma-
łym udramatyzowaniem. Taneczne
śpiewki Krakowiaków na 2/4 mają więcej
ruchliwości; góralskie więcej tempa przeważnie
mają w węgierskim, między [illegible]
a Wielkoniem Krakowiaczyzna zmienia
się w Wielkopolszczyznę [illegible] gro-
Krakowi mikną tańca na 2/4 dzieją
się tylko szybsze tempa na 3. Wielkopol-
skie Wieśniaki i nadgraniczni Szlązacy,
nawet Niemcy Drogatki mają taniec

jeden powolny na 3/4 podobny do Poloneza
ale z żywszym ruchem, drugi krótko
żywy na 3/8 który zowią Mazurem;
lecz nie jest to jeszcze prawdziwy styl
Mazurka. Wszelakoż lubią coraz nowe
pomysłki do tańczenia podobne, jak
wiele wielkiemu zasługi muzyka w
kwintach kto je komponuje, niewiadomo.
Przy robocie w [illegible] je śpiewają.
(Tyg. muz. Karpińskiego).
<u>W Lubelskiem i Radomskiem</u> żywość
tańców stopniami wolniejsza. Już tam
mniej tylko ruchu nie śpiewają
tak w polu nie bawią się tańcami wcale?
<u>Na Podolu i Ukrainie</u> mało tańców
pospolitego rodzaju, jeżeli mają jakie
żywości, to przez nagłe skoki tancerów do góry,
raz i skoczne, lub wykrzykiwaniem tonu
wysokiego i zwłaszcza napotem w tym

Dalej. Podolskie i podhorskie pieśni
zbliżają się do serbskich i wesołością nie,
co, węgierskie i Rusi czerwonej
do kozackich, lecz smutniejsze.
Śpiewy ukraińskie męskie, swobodne
i żywe pełne obrazów czynów zgodnie
w duchu wznoszącym się oplakanym
i religijnym poddaniem się ojczyźnie,
mazur!
Litewskie śpiewy smętne i nija-
kie co do harmonii.
Żmudzi ma piosnek mnóstwo
charakterem ich smutek żal i pewna,
na melancholia, że nawet które
miłostki śpiewać zwykły, nie ...,
ich przyjazne ..., że nareszcie umiał
śpiewającego na smętnej kochanki
albo niewierność porzuconego kochanka,
to stanowi obraz niemocy, choroby

choroby, nędzy, niewoli, [illegible].
Żałobna monotonnia tych opisów,
wśród przesadnej [illegible] natężenia.
Z szczegółowych spostrzeżeń [illegible]
wyprowadza autor ogólny wniosek, że
Polaków [illegible] się na [illegible] wszędzie
mniejszość, na kraj opisywanych wło-
ścian i [illegible]. Od [illegible]
i ~~[illegible]~~ okolic prowadząc linię do
Zgorzelca [illegible] przez Poznań i
Gniezno aż po Warszawę, dalej
znowu przez Sandomierz w
Krakowskie utworzy się obóz
z [illegible] linii [illegible], obej-
mując opisanie [illegible].
Od Lublina aż do Grodna [illegible],
[illegible] na Wołyń i Podole [illegible],
gdy się cała Ruś obejmuje, [illegible]
dzielimy kraj opisowy [illegible].

Imieniem Skrzyńskich się mieszkańcy, czy ziemi piaszczystej, Kamionka, tej i górzystej aż wzgórzy [illegible], Kaniów ziemi tłustej na równinach, rozumie się, że więcej tu się ma przemysłu wymaga i pracy, a praca i przemysł daje dobrobyt, bo, wreszcie w osiedlach na ziemi która sama rodzi tworzy ociężałość i lenistwo. Potwierdza to wielce jego charakter spokojnych i cichych, niejako tempo marszu w dnia, zwłaszcza [illegible] w [illegible]. W [illegible] pozwolony ten wiele był skłonny do szlachectwa i bardzo nawet, lubo [illegible] tak [illegible]. Tu ziele jego nowa [illegible], [illegible] Stefanowicz [illegible], najazdy w tej ziemi [illegible] i [illegible], —nia Romo.

Wszakże różnicy gruntów nikt nie
poczyta zupełnie za dostateczną i je-
dyną przyczynę odmiennego charak-
teru śpiewaków i tańców ludowych.
Któż zaprzeczy, jak wszyscy Pol-
ski okolice, nie do nich przeciw-
podobna, lecz do przeszłej naszej
[illegible] i płazów. Dziwne co i
Krakowiaki z upominku przez [illegible]
[illegible] i wzajemnego [illegible]
[illegible]. Zacząłbyśmy się tylko od [illegible].
Trzeć, zwróćmy oko na miejscowe
okoliczności, a dostrzeżemy, co ko-
lwiek wiatrów mogło wpływać na te
różnice. Polski lud jeśli doznawał
niewoli, to był i jest tak samo
przedtem i przemyślający tylko,
wraz z litewskim, z Ukrainą które
znał chwilę swobody, a dzisiejsi

[illegible] Tatarów,
Kozaków i [illegible],
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (? [illegible]) [illegible]

wyższego poloru wzrostu. (Pozostaje to nie wpływa na charakter muzyki ale raczej stronnie etnograficznie i przyczynia się do [illegible] itp.)

Trzy rodzaje główne śpiewaków tańców, więc i muzyki są charakterne: Krakowiak, mazur, kozak.

O muzyce kościelnej

W ciągu XVIII wieku zjawiają się w naszym kraju wiele nowych pieśni kościelnych jakoto, Dobranoc Panie, Kiedy ranne wstają zorze, Ofiarę naszą Boże łaskawy, Przed oczy Twoje Panie i inne. Pomiędzy na- stały w następnej epoce śpiewy [illegible], których z muzyką Elsnera, Tolisa, których [illegible] nazywana w muzyką Karpińskiego i inne

z muzyką Raszka.
Szkoły organistów muzyki śpiewanej ra-
zem złączonéj według założenia
w Kowieśnie i Świętach Piotra
wykład młodzieży muzykę pokrzepi
usprawiedliwionych.
Jeden z Zambrowskiego z Tomaszowa,
adwent śpiewów kościelnych Dułkowa
śpiewaczek i Józefa Wrocława,
szkoła organistów, jakże wielu we
Wiosnach tak zabrało był wykonany
tak dopełni i pozyskany. Kuryer
Warsz. 1828 N 274.
Muzyka kościelna figuralna
w niektórych miejscach naszego
kraju była znakomitą. Od dawna
i przed dwiema kościół katedralny
w Krakowie piękną posiadał
muzykę, i kierowana do r. 1763

40.
przez Ks. Macieja Zielomianowicza
później przez X. Dittmana X.
Podgórskiego, od r. 1791 zaś przez
Franciszka Xawerego Strzałkowa
który pod parochkaszą X. Wacława
Sieraczkowskiego założył Parafię z pie-
wców z niej wyszli Szarmowo-
ski, Wałasty Kaktus i Stoszy
brał jego w Krakowie Kazimierz
Szczególniej muzykę kościelną.
W Wielkopolsce w Poznaniu
zwłaszcza i innych miastach były
tylko muzyka kościelna, Ta więc
Polska miała wielką naówczas wielu,
posiadała kompozytorów, znacz-
niejszymi byli, Brauner Wacł-
awski, Zeidler Maraszewski,
Józioski, Pagimęty też tenory.
I Kurowarty miasta znakomita

ano kapele i muzyki np. Częstochowa
i inne. W Sokalu u XX Bernardynów,
równie gdzie niedawno jeszcze przy
[illegible] wielkiem [illegible] zmarłego,
muzyki ~~wielkiem~~ skrzypek Ignacy
Kowalski, który [illegible],
[illegible] mieć [illegible], że w
kościelnem nabożeństwie, za nic było
i wesoło bez Ignacego Kowalskiego.
Po rozbiorze kraju dla braku
funduszów zaczęły upadać
muzyki kościelne.
i Warszawa miała swą muzykę
kościelną u XX Pijarów, PP Ka,
wreszcie u XX Franciszkanów pp.
Wizytek i t.d. Także np. na Requiem
po Aleksandrze I w r 1826 Mozarta
i Kozłowskiego wykonało 300 osób
[illegible] pod dyrekcyą Kurpińskiego

42.

Dzieje Karola Soliwy. W dniu 24. Maja podczas koronacyi Mikołaja I Króla Polskiego wykonano mszę Elsnera, tamże oratorium Soliwy i Te Deum Kurpińskiego przez niemal 400 artystów i amatorów.

O muzyce dworskiej i pokojowej.

Król Stanisław August utrzymywał dobraną muzykę na swym dworze. Wpływ króla na rozwój i udoskonalenie muzyki w kraju był wielki. Ogińscy i Wielhorscy rozwinęli nietylko ją wspierali i sami się nią zaś zajmowali tworząc dzieła muzyczne w stylu narodowym. Słynęli nieco później z orkiestry, gdzie talentu i upodobania w muzyce x Antoni i Michał Radziwiłł.

Komorowski, x Kazimierz Lubomir-
ski, Lednakowski, Palanowski,
Znakomite muzyki księży o Bronie-
kiego, ks. Mielżyńskiego pisarz w
Koronnego, x Franciszka Świtkowa,
słynnego w Wiskotkowicach gdzie
pierwotne zasady tej nauki powziął
Karol Kurpiński w pewnych
księżmi artystami godni swą
umiejętność i ojca mojego
Józefa Gołębiowskiego który
Franciszkowi Księciu Druckie-
mu Lubeckiemu marszałkowi
pińskiego powiatu, z młodych
chłopców całą muzykę nauczył
wyuczył i do wysokiego podniósł
stopnia i posadził jeszcze na
kierownict.
Mamy i starszych osobistem

Chopin, [illegible], [illegible] [illegible].
w Paryżu [illegible] w [illegible]
[illegible]
<u>[illegible]</u> [illegible]
[illegible] ([illegible]
[illegible]) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Muzyka wojskowa.

Muzyka wojskowa wielkiej w naszych czasach doznała przemiany. Dawniej przed 40 laty orkiestry pułkowe składały się z mas z większej liczby muzykantów. W pułkach piechoty 4 klarnety 4 flety 2 oboje 4 waltornie 2 fagoty. i janczarskie tz. 6 nay z dzwonkami stanowiły całą orkiestrę. W kawaleryi wygrywano trąbce kawaleryjskie na dużym trąbach. Za dziesiątego [illegible] [illegible] powiększono liczbę grających, podwojono liczbę ~~[illegible]~~ klarnetów, wprowadzono także małe petite clarinette i małą flecik czyli piccolino. W 60 latach saxofon i puzony jako narzędzia silniejsze przesycające się przez dźwięki [illegible] strun. Kawalerya przemieniła

śniły przy 6 - a z niemi przyszło więcej
urozmaicenia w artystach, bowiem były
powołane trąby szczególnie i w ogólności
wybór artystów na tak ważną orkiestrę był
bardzo ograniczony. Organizacja
stałej miejscowej orkiestry rozpoczynała
bez porównania później dawno
znającą dokładności. etc.

O muzyce dawnej ojczystej myśli

O pracy

Krótki pobieżny szkic od dawnych
czasów z XVII wieku do zało-
żenia Konserwatorium Bogu-
sławski Elsner Kurpiński etc.

Dzieła o muzyce:

Wacław Sierakowski Sztuka mu-
zyki w Krakowie 1795 tomów 2.
dt. Nauka muzyczna.

Simon Karol Antoni Kostka

nauka śpiewania według harmonii
zasad Lasso in 4o
etc. – Nauka grania na organach
Poznań in fol.

x Antoniego Woronicza „Przegląd muzyki tak figurowalnego jak i chorałowego kantu, w Wilnie u Zawadzkiego 1806 in fol.

Holland prof. muzyki w uniw. Wileńskim „Traktat akademicki o prawdziwej sztuce muzyki Wrocław Grass i Barth 1806.

Kurpiński: O melodramie w operach polskich, Słowa, ramion opera, w pamiętniku Warszawskim.

Józef Elsner Uwagi nad językiem rozprawa o metryczności i rytmiczności języka polskiego 1818

48.

Józef Elsner „Zbiór pięknych muzyki i śpiewów polskich 1803.

Karol Kurpiński „Wykładu systematycznego zasad muzyki na klawikord w Warszawie i Krakowie, [illegible] 1819.

st. Tygodnik muzyczny dodatek, tj. z tego 2 [illegible] [illegible] [illegible] r. 1820 i 1821.

st. Zasady harmonii z książki [illegible] 1821.

st. [illegible] na operę w roku, nakład Tow. Król. Warsz. przyj. nauk w 21 [illegible].

Z anatomicznego działu muzycznego w partyturach nie podobna jeszcze [illegible] się nie nas artykułować ani [illegible], dawać dla wielkich nakładów a małego [illegible]. Tyle wspomnę,

należał oprócz Kamińskiego, Stefaniego
Damona Karpińskiego i różnych
dzieł towarzyskich przeważnie do n„
kresów a z czasem podległa wpływ,
niemieckim zniszczeniu. — Gdyby się
wielki przemysł [illegible] obawiając
o tonach śmielszym [illegible] mniejszy
w Polsce i litografowanych
sztuk muzycznych, jako że
pomijając o nas wielki wyrobie,
ziemie, zwłaszcza tylko same
malunki w duże galopadzie, polo,
nawet się najwięcej przez
amatorów-kompozytorów.

Str. 294. Sobótki Kupały
„W [illegible] wieczorach, Dziewica
Sobótka kochała [illegible], gdy
z ważnego powodu [illegible]

swej rodzinnej Dorkowce, przy wesołym
zapalono ognie, w około nich pla-
sano i bawiono się, wtem znowu
pokazał się tłum najezdników;
rzucili się wszyscy do broni, w
walce tej śmiertelnej poległa
dzielna Sobótka, lecz nieprzyjaciel
odparty. Na jej cześć zabawy po-
dobne w dzień św. Jana co roku.
Na pamiątkę i obchód tem Sobót-
ką nazwano x) (x Takie jest podanie
było wypisane w dawności pod
nazwiskiem „Sobótka" w
Pszczółce krakowsk. 1820 tom III (str. .)
Kupało był bożkiem słowiańskim.
a d. 24 czerwca na pamiątkę imienia
składano mu ofiarę. Palono
ognie, skakano i dziewczęta poszły,
potem wianki puszczali i śpiewali.

przeskakujące przez szyszki i trawy
zwoje przez tkane przepaski, utor.,
pierzaste pętlą sprawiam w rękę,
Drzemiąca wczorajsza w nutach.

Domy i Dwory. „przewodnika"
za 4go [?] bieżącego Września 1800 r.

Opisując Dwór Stefana Króla
nadmienia autor że najdokładniej
niejaki obraz tego dworu daje
nam księga rachunków Jana
Firleja podskarbiego w 1589 r.
stwierdzona podpisami Stanisława,
na Sandomierskiego wojewody Tę-
czyńskiego i Piotra Tylickiego
sekretarza królewskiego i referen.,
dana — w Bibl. Tow. przyjaciół
Warszawskiego znajdująca się.
Tu podaje autor ten rachunek

52.

Z Rachunku tego wyjmuję następujące na karty.

Muzyka. skład Kantorów 6. po 12 zł otrzymało na kwartał. Organista 6.: Tomasz Kiełbasa, Baś, [illegible] Sowa [illegible] Jan, [illegible] każdy otrzymał na kwartał po 2 zł.

Lektorzy: [illegible] Cato [illegible], [illegible] otrzymało na kwartał po 3 zł 6.

Kantorów 13. Zagórski, X [illegible], [illegible], Krzysztof [illegible], [illegible], Piątkowski, [illegible], Kamiński, Wielicka, Abramek, [illegible], Bacha, [illegible], Kozłowski otrzymało na kwartał każdy po 3 zł 10 gr.

Trzebiński Kołakowski, [illegible],

węgierska, Istwan, Mailat,
Trotter, Lech Rawicz po 12 II. stacz.
Rz komitatu Matamr 12 II gr. 10.
Dwór Stanisława Lubomirskiego
zbudowany w 6000 stóp. Kapela
zaś zorganizowana w r. 1645 r. on.
Dział krajów pomor Jana Babtysty
Wioska Śili pomiędzy Kalwakatora.
Wszelkich muzyków i śpiewaków
było 27 między zagranicznemi
mieszkańcami Dwór Polaków z Koro-
ny i Litwy. Najsławniejszy
odwarca Kapelista w Europie
Markietz i Danzi Martes
w Domu Wiosi po śmierci Księcia
St. Lub. wszyscy byli i służyli
do orkiestry Ferdynanda IV Cesarza,
i wszyscy zaś synowi Domu nieobecnego
między sobie Domu rozrabiali.

54.

Z dawnych dziejów i wspomnień. zapisał K. Wł. Wójcicki

niedrukowane mało.

Biblioteka Starożytna pisarzy polsk. Warszawa 1844. wydał K. Wł. Wójcicki. tom 6. — (tom 1 brakuje). tom 1 brakuje trzeba go ponownie zażądać.

tom 2. zawiera „Modlitwę powiedzianą do Trójcy świętej przeciwko nieprzyjaciołom Krakowa, [illegible] świętego 1502 (Andrzeja Trzycieskiego) w Krakowie u Wdowy Hyero. Wiet. xlix (pisane na [illegible]), tom 3. na str. 13. Zamieścił „Pow„ zawierająca spowiedź G. T. w Krakowie Łazarz Andrysowicz wybijał. Jest to taki pieśń „Ach mój niebieski Panie

ułożona na 4 głosy. Canto.
Altus. Tenor i Bass. – druko-
wana jak z tego facsimile
widzieć mogę bardzo porządnie
przez rzeźbienie na pięciolinii.
Canto pisany w kluczu sopra-
nowym (C). Alto altowym (także C)
(na 3 linii) Tenor kluczem C.
tylko na 4 linii. W nowszym
czasie w kluczu barytonowym
Kompozycja oznaczona jest.
Znakiem taktu Alla breve ¢
(znaczy przepisz ją na sobie).
Tom 4 nie zawiera nut.
Tom 5. na str. 327 Dyplom
Augusta II z r. 1669 na pozwole-
nie kongregacji muzyków
przy kościele katedralnym Sw
Jana w Warszawie Pan zaleca.

nu Stanisławowi Łabowskiemu
organiście przy tejże Katedrze.
Wypełniamy tym przeznaczeniem Ar-
gent II się na pomnożenie chwały
Bożej mające sobie polecanego
Ucha. Stanisława Łabowskiego
jego w innych świętych troskę i
udzielanie w kościele przy organach
prawo uznawania go za starszego,
go przy kongregacji wszystkiej
i sukcesorów jego po nim na-
stępujących organistów prawo,
za 4 onego wiecz. St. Jana.
i wszelkimi wolnościami któ-
remi Antecessorowi jego za
uchwałą publ. Magistratu i Rad
prządków tego miasta z Dawniej-
szych lat [illegible] 1622 posta-
nowionymi zatwierdzić i

postanawiamy aby muzykalistowie
którzy w Warszawie przy najrozmaitszych
okazjach i miejscach weselach, ban-
kietach itp. na skrzypcach i innych
instrumentach grywają, do dy-
spozycji wspomnianego Zabaw-
skiego i jego zwierzchności [illegible]
[illegible] i według jego polecenia na
[illegible] [illegible] na pogrzebach
przez cały oktawę Bożego Ciała na proce-
sjach i w dzień [illegible] Wszystkich i innych
przedniejsze uroczystości. Gdy zaś na akta-
rzy [illegible] do grania zawezwani będą
aby stawili się o tym [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pod tymże [illegible]
a to [illegible] sta [illegible]. Cymba-
listowie także którzy się na miejscu
organisty grywać [illegible] pod karą
[illegible] aby muzykom nie przeszkadzali

niekarzonemy. Rzemieślnicy którzy
mają rzemiosło swoje a muszą
się bawić tym którzy z tej profesji
iżby wiele do zarobku przykładają
[illegible] przed [illegible] mar,
z świeckim albo innym stanie,
ani najświętszej kongregacji
Maryańskiej członkami być mają.
Przychodnie którzy umyślnie tu do
Warszawy przyjeżdżają powinni się
w porządku spowiadać stałemu kon-
gregacji Maryańskiej i Ks. Rektor jeż
od powiedzi powinni mieć między
Dworze a którzy dłużej zabawić chcieli
wymiana po złotych dwa na mie,
się do skrzynki zapłacić, te zaś
pieniądze mają się obracać na nasze
Św. co miesiąc i na porządek kościelny
x
kościelnej. (Dalej warto przejść pora,

przy Dekretach wyszczególnionemu Dom., z których). — Dan w Warszawie 28 Sierpnia r. 1699 panowania naszego roku wtórego).

Augustus Rex — Venceslaus Franciscus Franciszki Pincerna Ravan. S. M. R. Secretarius mpa.

tom 6. [illegible]

Cmentarz Powązkowski pod Warszawą opisał K. Wł. Wójcicki Warszawa 1855 tomów 3.

tom I str. 51.

Maciej Kamieński

„Tu spoczywają zwłoki Macieja Kamieńskiego który żył lat blisko 8 [illegible] zgasł dnia 25 Stycznia 1821 r. Pozostała po nim wdowa prosi o westchnienie do Boga

x (Powinno być Kamieńskiego, bo
tak się zawsze podpisywał. Przytoczymy
też datę zgonu, który nastąpił nie
15 ale 25 Stycznia 1821 r. jak mylnie
w ostatniem dramatycznym wydaniu.
Mamy w ręku prawdziwą metrykę.
Drugi drukowana 27 Stycznia r. b.
Gazeta Codzienna 28 t. m. a [illegible]
w XX Pijarów w [illegible] później).
Urodził się 13 Października 1734 w mieście,
zwanem Oedenburgu w Węgrzech
nad granicą austryjacką i polską,
Dziś jako samo nazwisko wskazuje,
jest zatem Słowakiem, także
jak wszystkie plemiona słowiańskie,
z ludu śpiewnego i muzykalnego.
Pierwszą młodość spędził w tamże
miasteczku u rodziców, następ-
nie w nadwornej kapeli [illegible]

Hentzel ówczesnego tych dóbr właści-
ciela, wdzięczny przeglądki [illegible],
w Wiedniu w tym zamurował się
wykonał w... Szczegóły życia
i przybycia do Polski niewiadome.
Portrety w zbiorze Aleksandra
Wejnerta wizerunek Stanisława
Kamieńskiego„ krótki rys o życiu„
złożonej najpierwszej oryginalnej
opery polskiej"." której tu dotąd„
nie podajemy.
„ (tu następuje ten rys)
Str. 69.

Jan Stefani

(Spoczywa w ziemi bez nagrobku)
Jan Stefani artysta i kompozytor
muzyczny urodził się w Pradze
czeskiej, 1746 r. a zmarł 23 lutego
1829 w Warszawie mając lat 83.

Od młodości okazując szczególną
skłonność i zdolność do muzyki,
kształcił się w tej sztuce z zapałem
i w 20 roku życia był już kapelmi-
strzem w pułku wojsk austryjackich
który nosił nazwę pułku Kińskich.
W 1773 kiedy brat rodzony króla
Stanisława Augusta, Andrzej Po-
niatowski jenerał porucznik
wojsk austryjackich ożeniony z
Kińską poznał Stefaniego namó-
wił go aby z Wiednia [illegible],
miejsce w orkiestrze teatru [illegible];
którego używał, udał się do Warsza-
wy [illegible]. Wdowa jego opiekuje się
dwóch synów i córką jego, [illegible]
[illegible] na cmentarzu [illegible]
[illegible] [illegible] napisano;
Kazimierz Stefani zaś skrzypek

solistką teatru narodowego zm. 1811 mając lat 20, Jan Stefani.

Aktorzało skrzypek w tymże teatrze umarły 5 Września 1826 w wieku lat 18. i Eleonora Stefani artystka opery i wdzięczna śpiewaczka ze gracją grywała role w operach jak „Krakowiana Ofiara, Kamilla czyli loch podziemny, Sardinie na volcie miłości, Gryzelda, Wartoł, ka, Jan z Paryża, Janek i Stefanek i wiele innych. itd., bijna od publiczności Warszaw, która umarła 28 Kwietnia 1801 mając lat 26.

. Str 107.

Józef Kozłowski.

„Pamięci Józefa Władysława Kozłowskiego znakomitego artysty

urodzonego w. 4 Października 1815 r.
zmarł 9 Stycznia 1842 r. oraz jego obrae
Józefa żyjącej miesięcy 4 zmarłej
10 kwietnia 1842 r. poświęca przyjaźń
i żona nagrobku a matka córce".
(Biografię jego skreślił Józef
M. Wielicki, Józef Brzozowski
jako kompozytor religijny przez
Józefa M. Wielickiego Warszawa
1840 r. str. 14 8 vo.
Zmarł w 27 roku życia.
str. 106.

<u>Agnieszka Truskolawska</u>

w magiello bez napisu.
Agnieszka Maryanna z Marin,
nowskich Truskolawska urodz.
w Warszawie 1755 zmarła 30 Paź.
Października 1831 mapa tab. 46.
Str. 148.

<u>Józef Franciszek Królikowski</u>

ur. 1781 zmarł w Warszawie d. 17 Kwietnia 1839.

Od 1790 kształcił się w szkołach normalnych w Sanoku w gimnazyum w Przemyślu. Słuchał nauk fakultetu teologicznego filozoficznego w Zamościu a oraz też uczęszczał na wydział prawa we Lwowie. Przebywał najsamprzód Kolejno ~~był~~ piastował rozmaite urzędy był prof. lit. w Poznaniu i tam pomiędzy innemi napisał rozpr. pt. „Prozodya polska".

Str. 202

<u>Wojciech Żywny</u>

ur. 10 maja 1756 zmarł 21 lutego 1842. rodem z Czech. W młodym wieku przybył do Polski.

należał do bardzo ważnych ~~[illegible]~~ na-
uczycieli piana — pierwszy nauczy-
ciel Chopina. — Napisał wiele
sonat, kwartetów, polonezów, pieśni,
walców, tańców — był bardzo skromny
i przyjacielski. Zebrał znaczny mają-
tek choć tylko po 3 złp. brał za lekcję.
str. 214.

<u>Wejnert Antoni</u>

„Antoni Wejnert nadworny
muzyk Króla Polskiego Stanisława
Augusta, profesor Konserwa-
torjum muzycznego Warszawskie-
go, umarł za [illegible] lat 60,
urodzony w [illegible] w Czechach
d. 2 Czerwca 1751 R. umarł dnia
18 Czerwca 1850 w wieku prawie 100.
Pozostały żona z rodzeństwem, wnu-
kami i prawnukami upraszają o

westchnienie do Boga za duszę
najlepszego ojca."
Urodz. 1751 d. 2 Czerwca w Friedland w Cze-
chach — ostatek materyalnych strat za-
możnego Ojca [illegible] przeniósł się wraz
z nim i resztą rodzeństwa do Cieszyna w
w Saksonii gdzie też i wykształcenie
muzyczne otrzymał. 1770 r. przybył do
Polski (który nam grał pięknie na flecie) razem z Księciem Antonim Sułk[owskim]
muzykiem który w Cieszynie go poznawszy
polubił i ze sobą zabrał. i po-
został nadal w służbie jego oraz i dyrek-
torem swojej kapeli nadw. (Dyrektorowa-
nie swej królewiczowej Franciszki z Krasińskich)) Córka wspó-
mniana zmarła jednak po 14 mie-
siącach a Wejnert postanowił prze-
nieść się do Warszawy wsławionej
sławą bawiących tam talentów muz.

Wkrótce po przybyciu do Warszawy 1774 r.
Dał się słyszeć w kościele ks. Augustjan,
gdzie odegrał solo na flecie.
Które wywarło na niego miłe wrażenie
tak, iż ks. Adam że już nazajutrz kilku
razy [illegible]. Od r. 1775 wstąpił do
zakonu tegoż [illegible] gdzie, jako pierwszy
flecista przez lat 61 przebywał.
1778 r. podczas koronacji w kościele
Farnym Św. Jana króla Stanisława
grał solo na flecie ~~Ale~~ Król jako
znawca [illegible] zaraz mianował
w kapeli król. gdzie jako pierwszy fle-
cista a następnie za pobytu króla
w Grodnie jako dyrektor tej kapeli
[illegible] 1795 r. W tym
17 letnim okresie [illegible] talentem
i [illegible] jedną [illegible]
[illegible] do najpierwszych [illegible]
(następnie [illegible] jego [illegible]).
Prac [illegible] nie [illegible].

Orientarz Poznański [illegible] tom 2. 1856.

Z listu zamieszczonego na czele tego
tomu do Pana [illegible]
arch. Pozn. [illegible]
[illegible]
d. 21 listopada 1835 w 24 roku życia [illegible]
[illegible] Biernac-
ki [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (~~[illegible]~~) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] na [illegible] miasto i [illegible]
[illegible] (Po-
[illegible]

z towarzyszeniem fortepiana i Sło-
wa N. N. muzyka Nikodema Biernac-
kiego Warszawa nakład G. Sennewalda.
Str. 76.

<u>Jakób Hampiński</u> urodził się 23.
Lipca 1749 w Poznańskiem w
powiecie Krobskim umarł 11
Września 1829. (Kroniki Bagrodzkiej.

<u>Franciszka z Mirzanowskich Biało</u>
rożyńska urodz. w Warszawie 1764
umarła 19 Września 1816 (Rocznik Bagardi.

<u>Andrzej Nikliński</u> umarł 7
Grudnia 1820 był pierwszym
klarnecistą teatru narodowego.

<u>Bonawentura Kratzer</u> uro-
dził 12 Lipca 1780 w mieście
Pleszewie w Poznańskiem umarł
10 Sierpnia 1848.

<u>Bielawski Józef</u> był prof. kons.

miejski Warsz. pierwszy aktor polskiego teatru
wielkiego żył lat 42 umarł 10 lipca
1837. urodz. 1795. Przez lat 26 był
w orkiestrze teatru narodowego a przez
lat 20 pierwszym skrzypkiem. Dobry,
zły artysta i nadzwyczajnie prawy
i zacny wszakże ogólny szacunek
tego i poważanie. Dzieci [illegible] kosztem,
[illegible] był prof. kon. muz.

Ignacy Dobrzyński urodził się
w [illegible] 1779 w Warszawie umarł
tamże w 17 Sierpnia 1841. Ze szkół
w 15 roku 1794 wstąpił do szeregów
wojska jako artylerzysta. Odbył całą
kampanię i dostał [illegible] krzyżem
do niewoli. Oswobodzony i [illegible]
przez ks. [illegible]
[illegible]
[illegible]

artysty do którego go ciągnęło od
dzieciństwa i wszelka zdolność do gry
na skrzypcach. To utwierdziło mnie
doszedł do takiej znakomitości
domów za przewodnictwem któ-
rych dostał się do Wiednia celem
dalszego kształcenia w zawodzie
muzycznym. Z tej przyczyny
napisanego skrzypka do teatru
lwowskiego zapoznał się z Clarą,
nim który był tam dyrektorem.
~~[illegible]~~ i zaprzyjaźnili się – bez
prawie w tym roku kiedy, bo jeszcze
stanowski wziął Clarę do Warszawy,
gdy Dobrzyński zapoznał się
z nim. Z Ilińskim senatorem
państwa Rosyjskiego, który [za]
go przedstawił do Romanowa do
dyrektora swej muzyki nadal.

Osobistość ta była wyborna [illegible],
[illegible] w mieście pole do okazania
swojej [illegible] przygotowania i
w konspiracji. Tu [illegible] to
[illegible] i na [illegible] jego
Ignacego Feliksa, który tu [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] i [illegible] [illegible] się [illegible]
Roku od 18 [illegible] Dąbrowski
w [illegible] po [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]
się do [illegible] z [illegible] [illegible],
w r. 1801 wyjechał do Żytomierza
a [illegible] potem do Warszawy
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ignacym Feliksowi [illegible] [illegible]
pozostał. — Dzisiaj [illegible].

co i Chrzest tylko Ignacy [illegible] syn
najstarszy będzie dyr. opery warszaw.
I dalej o [illegible] to też 10 artykułów;
[illegible] mieszkającej w [illegible]
i córka Aleksandra zamężna
w Żytomierzu za Dr. [illegible].
Pisał [illegible] wiele koncer-
tów [illegible] religijnych [illegible]
napisał balety, kantaty i pieśni,
na Polonezy i [illegible]
[illegible]
str. 89.

Chomiński Józef (dość obszerna
biografia.

Nr. [illegible] Powszechnym
Tom I [illegible] ~~[illegible] biograficzna~~.
biografii [illegible].
~~[illegible]~~ Chopina, w tomie II n.
str. 16. znajduje się biografia [illegible]
Chopina i niektóre listy o Chopinie

też na str 157 biograficzny szkic [illegible]
muzykalnej Chopina oraz Chopina i
różne notatki i wspomnienia o Chopinie.
na str 262 też jest ciekawa wzmian-
ka o Chopinie. Wiadomość o
jego wyjeździe jego z r 1829 14 lipca
~~z J~~ z Ignacym Maciejowskim i
Alfonsem Brandtem do Wiednia
przez [illegible] Kraków i do Pra-
gi spotkał się z [illegible] Hanką
który bardzo się zajmował z Chopinem
robiąc się przedtem — [illegible]
pamiątkę - do Hanki więc
Ignacy napisał Mazurka przez
a Chopin [illegible] muzykę —
z czego Hanka mocno się ucieszył.
Do wiersza jest:
„Ko wiadomo jest powiedziałem
Za [illegible] katem"
(muzyka [illegible] dodana)

76.

str. 260.

~~Do~~ [illegible] z Clamarie [illegible]
[illegible] — tak
[illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] przy
stole [illegible]
a na [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] do [illegible]
[illegible]
potem [illegible] aż do [illegible] na [illegible]:

mię o odpowiedź spostrzegłszy się,
rozmówił się zadziwiającą pewnością
Cmentarz Powązkowski tom 2 r 1858.
I Cmentarz ewangelicki w...
Cmentarz w Warszawie (na Woli)
Cmentarz w Krakowie
str 54. Teodor Wodnicki artysta
muzyczny. umarł w 27 roku życia
d. 16 Sierpnia 1846. urodził się
w Zamościu w ostatnich dniach
Grudnia 1819. wkrótce ojciec jego
powołany na urz. lekarza przeniósł
się do Kalisza. Od młodości wielkie
okazywał zdolności w 10 roku mając
uczyć się, że od roku grał na fortep.
utwory Haydna i Hummla
przyczem improwizował różne mo-
tywy. grał także na skrzypcach.
Nauczycielem jego w muzyce był ...

78. (był adwokatem).

Klemparczyński ojciec Juliana
Klemparczyńskiego, był mego ojca,
... za granicą kompozytorem. W 1801
przeniósł się ojciec (po zmianie ...
ry) do Lublina. Gdzie ukończył
VII i VIII klasy. Jednocześnie uczył się
prywatnie muzyki i śpiewu. Bez
niczyjej pomocy i bez nauczyciela
kształcił się samodzielnie. Który
przyjeżdżał przez Lublin Chopin w
[illegible]
go tak grą swoją jako też i kompozy-
cjami i improwizacją. Chopin
rozmawiał go o zdolnościach i nauce,
udzielił swych przestróg. Okoliczność
ta skłoniła Władzickiego w 1839 do
przeniesienia się do Warszawy a
opuszczając Lublin dał pierwszy
swój koncert publiczny.

[illegible]. Za powrotem do Warszawy
[illegible] się pod [illegible],
gdzie w generał [illegible] i [illegible],
[illegible] – i [illegible] się
[illegible] jego [illegible] się [illegible].
Dn. 16 Marca 1841 wystąpił z pierw-
szym koncertem w Warszawie wobec
nader licznych słuchaczów a nawet
[illegible] na nim podarowaną Thal-
berg'a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
i g. 1842 [illegible] na [illegible] pies,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
wód w [illegible] – [illegible] tam kon-
cert – i powrócił [illegible] do Warszawy.
W powrocie dał koncert w Kaliszu
potem w Wrocławiu a 20 Stycz.
[illegible] 1842 powtórnie dał koncert
w Warszawie. W tym [illegible]
się w [illegible] [illegible] do [illegible]

Dawniejszym [illegible] Nideckiego [illegible]
w Karlsbadzie — Zdrowie polepszyło
się, lecz praca [illegible] i [illegible]
niespokojnych [illegible] jesienią
1845 zapadł znowu a 16 stycznia
1846 umarł. T. Nidecki kompozycje
[illegible] Kompozycje jego wyszły
[illegible] w Lipsku między
1840 a 1846. a to
1. Rapsodie Fantastique pour le
piano composée et dédiée à Mme
Alexandrine de Mlocka née Com[illegible],
par T. Nidecki op. 1. Lipsk
Hofmeister, 2. Galopade favorite
pour le P. composée et dédiée à
Mademoiselle Ottilie d'Heineke
par T. Nidecki Oeuvr. II Breslau
chez ~~et~~ Cranz. 3.) Impromptu
pour le Piano, comp. et dédié

a Md. la Comtesse Zamoyska née
Comt. Myszielska par T. Wodnicki op III
4) chez Hofmeister, Ballade pour
piano comp. et déd. a Madame la Comt.
Krasińska née Comtesse Branic-
ka op IV Hofmeister. 5) Marche
brillante pour le piano dédiée a
Mr le Comte Zbigniew Tyszkiewicz
op V, Hofmeister. 6) Pensée
mélodique pour le piano comp. et
dédiée a Mademoiselle la Comtesse
Catherine Branicka a Varsovie.
7) Moment lyrique seconde mé-
lodie composée et dédiée a ses
élèves op. VI a Varsovie.
Niekopiowane zostały.
1. Fantazya z tematów krakowskich
na fortepian i całą orkiestrę
2. Koncert pierwszy na fortepian

z tego ostatniego. 3. Koncert 2 na
piano. 4.) Mazurka [illegible]
5.) Rondeau 6.) Adagio et Rondo,
an No 200. — wiele też z swoich
kompozycji grał tylko z pamięci
jako to mazurki, mazurka
[illegible] — jako [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible].

Cmentarz Powązkowski.
str 149.

Walenty Kratzer urodz. w Krakowie
5 lutego 1780 a w 20 roku 1800
rozpoczął zawód [illegible] jako
pierwszy tenor [illegible] miasta
W 1814 przybył do Warszawy i [illegible]
[illegible] do opery. 1821 [illegible]
i [illegible] [illegible] i [illegible],
[illegible] [illegible] od 1 [illegible]

1842 później obowiązki Dyrektora orkiestry teatru Rozmaitości i zaangażowała szkoły przy teatrowej rodzimowej. Oprócz tego był od 1818 do 1826 nauczycielem śpiewu w szkole elementarnej muzyki, a w szkole dram. i od roku 1834 przyjęty ... w głównej szkole muzyki. – Napisał blisko 50 muzyki do różnych wodewilów: Mieszczanie, Antoni i Antosia, Pół rozmaitych, Modniarki, Nie wyjątkiem, Pokój z ..., Rozkosze dobra, Kawiarnia, Podróż z węgorza, Kucharki, Pierwsza miłość, Kominiarczyk, Wiejska i wiele innych – (Kur. W. 81 z 1855). Żył lat 95 umarł dnia 24 kwietnia 1855.

84.
str. 152.

Józef Wagner urodz. 31 grudnia 1768 umarł 12 listopada 1858.
W 16 roku życia wszedł jako śpiewak, [illegible] wiolonczelista do kapeli nadwornej, najj. Kapeli Stanisława Augusta a następnie wszedł do orkiestry Teatru Narod. w której lat 50 z górą.
Od założenia szkoły i Konserwatorium, tamże [illegible] przy Uniwersytecie Warsz. i przez lat [illegible] zostawał tam profesorem wiolonczeli.
Jako przymiotny nauczyciel i zdolny wykształcił wielu znakomitych tak amatorów jak i artystów między tymi odznaczył się [illegible] znakomitym wiolonczelistą, [illegible] Józefem Szczepańskim. Po 50 latach

aby prosili na cmentarz o[illegible]
[illegible] pomiędzy lat kilkanaście.

Cmentarz na Pradze. nie.
Cmentarz na Bielanach nie.

Szkice historyczne napisał
K. Wł. Wójcicki Kraków 1869
nie ma.

Pamiętniki do panowania
Zygmunta III, Władysława IV
i Jana Kazimierza z rękopisu
wydał K. W. Wójcicki Warszawa 1846 2 tomy
tom I. i tom II

[illegible] nie ma.

Życiorysy znakomitych ludzi
wsławionych w różnych zawodach.
Zebrane K. W. Wójcickiego w Warszawie
1850 nakładem Bernsteina.
tomów 2. (Tom I nie ma)

tom II

przy portrecie Zofii Oleśnickiej z
Pieskowej Skały jest pod wzmianką
że w 1556 drukowano jej Pieś-
nowa w której jest Dziękowanie
Panu Bogu wszechmogącemu
się maluczkim a prostaczkom ra-
czył objawić tajemnicę Królestwa
swojego." M. S. L. VI (8° druk
gotycki kart 4 z nutami, wy-
łożyła Górnicki, znany z prze-
kładu Skolanowskiego – Na koń-
cu dodano „W Krakowie Łazarz An-
drysowicz wybijał."

Obrazy Starodawne wypisał Kaz. Wł.
Wójcicki Warszawa 1843 tomów 2.
tom. II str. 129. (najlepszy tom I.).
Włochy. Włochom mówi autor

wiele wzmianek przedewszystkiem
malarstwa, muzyki, i budowy,
miasta. W Polsce mówi:
Ciampi w swojem „Notizie dei
medici, Maestri di musica e
Cantori, Pittori, Architetti ed
altri artisti Italiani in Polonia,
ma e Polacchi in Italia, Lucca
1830 r. 8vo, był natłok Włochów
mianowicie Florentczyków, którzy
w ogóle dla kierowania się w rzeczy.
Dzieł swojej ojczyzny, w ogóle dla
języka, gdy zamiast tego tworzyli się doznaw.
niem do swoich dworów wszystk.
kiego co się w Polsce działo.
Z dzieła powyższego wynika pogląd
się iż czasochwilnie w nas
muzyki włoskiej poszła za pano.
wania Zygmunta III i Władysława IV

Kapelmistrzami tych królów byli:
Aleksander Bili 1606 – 1608 autor
opisu Polski w Pistoi wydanego.
Fabrycy Dirani 1614 i Esposti
Pacelli z 1602 i Ludwik Sandoni.

Na dworskich teatrach królów
naszych śpiewali Włosi i Włoszki: byli dworzany przez co
wkładali w swoim języku opery
wystawione, zarządzali baletami,
a niemal u każdego możnego
tego Pana na całe Kapeli nadwor-
nej stał Włoch zawodem.

~~Rozmowa od[illegible]~~ str. 251.
Rozmowa odznacznej szlachty,
nego magistratu miasta Torunia
o zjazdach strojach, weselach
chrzcinach, pogrzebach, kondukta,
i wiele uzgodniona Dmisłtypca r. 8.

M. DCCXXII. Thorunii Typis
Joan Nicolai Nobiliss. Senat. et
Gymnas. Typograph. Tom II.

Ordynacya ślubna i weselna.

Pomiędzy innemi paragrafami
ceremonnii, św. Sakramentu poda-
nemu wzorowania zalecanego
porządku przy Ślubach ect. zawiera
§ 14. „Muzyce przy Ślubach jakoteż
weselnej każdej, Miejski Muzykant
albo trzebacz sam swoją osobą ma
przysługiwać, nie spuszczając się
tylko na swoich Towarzyszów y chłopców.
Przytem ma dobrze i pilnie grać, a tak
ani samym graniem ani innym
jakimkolwiek sposobem więcej
nie nad postanowioną zapłatę
wyciągać. Na weselach Rzemieśl-
ników y podlejszych ludzi ani Trąb

zwyczaynych, ani kosztownych, albo
Nabitkownów nie będzie, czyniąc y
ze przestawaniem w takim małego
nie będzie żądać a to pod winą złp.
mistrza Warsztatowego.

§ 15. Wszelkie Kościowanie w Domu
weselnym u Rzemieślników, y na
podlejszych weselach naypierwszey o Dzie-
siątey, a w pośledniejszych o Dzie-
wiątey godzinie ma być zakończone
(a to przy zaciężeniu winy na Oblu-
bieńca y Oblubienicę pięćdziesiąt
a na Muzykanty ośmiu Talarów)
Potym oblubienica zostaw bez mu-
zyki y tylko w Komitacie naybliż-
szych przyjaciół do Oblubieńca
ma być odprowadzona. Bankiet,
tj. zaś Dzień poweselne albo Poprawa,
winy wcale zostają zakazane.

§ 17. ustanawia wysokość zapłaty
tym którzy przy weselach przygrywają
1, Organista osobliwie od solenności,
czy Srebrny w kościele ofiarowanej
złoty a za mszę na weselu od
ludzi pospolitych aż do [illegible] od
posadników aż do 12 złotych a nie
więcej nie będzie mógł żądać.
2, Kantorowi też także od podpisania
[illegible] nad 6 złotych a od posadników
nad 12 nie godzi się żądać.
3. Muzykantowi m. albo Inspektoro-
wi przy posadnikach weselach nad
30 albo 45 złotych nie trzeba więcej
dać. przy podłej pospolitych i ubogich
na każdą kontent 9 albo 15 złotych.

Ordynacya pogrzebów

§ 8 postanawia z pożegnaniach po-
grzebach którzy w kościele będą-

mają śpiewane aby przy muzyce
wokalnej przed kazaniem tylko
dwie a po kazaniu tylko jedna
śpiewana była, a potem te będą
intonowane które wyrażają mniej
[illegible] [illegible]. Przy egzekwiach
bez kazania przy muzyce przed
wszystkimi pieśniami tylko
dwie inne śpiewane być mogą.
Muzyka instrumentalna w kości[ele],
całe [illegible] wokalna przez cię,
nie konserwuje się tylko [illegible],
mistrzom kościelnym i [illegible],
[illegible] doktorom i [illegible].
Rzemieślnikom zaś muzyka
wokalna w kościele wciąż się
zakazuje, miasto [illegible] dawna,
ta aby im jedną pieśń więcej
śpiewano.

§ 12 nabożeństwie przy cerkwiach
ustanowione i tak przy murze
drewnianym kościele wokalnego
wynosi kantor 8 zł 1 mieszkania
miejskiego 12 do 15 zł —
Gdzie tylko wokalna muzyka tam
wynosi kantor 3 zł i 18 gr.
Tom 1, str. 202. (przypadki z).
Pieśni historyczne. (Polskie).
Zwycięstwo, jako bitwa pod Grunwaldem
Oblężenie Gdańska r. 1577 za Stefana
Batorego, sławna obrona Częstochowy
za Jana Kazimierza, bitwa
pod Zbarażem r. 1649. Zwycięstwo
pod Obertynem przez Jana
Tarnowskiego i obrona Trembowli
przez tegoż króla, klęska na
Bukowinie za Jana Olbrachta
Tomasza walka pod Grunwaldem

94. to wszystko w pismach zachowane
jedno z nich było w całości o [illegible]
pewne proroctwa, iż były w owym
czasie istniały.

Gdyby wyliczać można sumarycznie
pieśni ludowe o faktach ważnych
wypadkach historycznych —
z czego okazuje się, iż pieśni
te zachowane były w
spisie na rozmaite nuty
do poprzednio znanych pieśni
a więc były
śpiewane i komponowane.

Archiwum domowe do dziejów
i literatury krajowej z rękop.,
pism i dzieł najrzadszych
zebrał i wydał. Kaz. Wł. Wójcicki
w Warszawie 1856.

nie zawiera nut.

Historya Literatury w Zarysach

K. W. Wójcickiego Warszawa 1845 Tomów 4.

Rozdział pierwszy traktuje o Bojanie, [illegible] ważny bardzo o piosnkach [illegible] [illegible] ludu polskiego.

Pieśni miłosne kiedy od XVI wieku, kiedy z poznaniem literatury włos-kiej i zbliżeniem się z Włochami sprowadzonymi przez Bonę, przez to i dzieła włoskie tłumaczyć i naślado-wać i zwyczaje przejmować, weszły do kraju naszego Mazurkami, skoro-nie aż nimi upowszechniły się i pieśni miłosne po dworach szlach-ty, które wyznają dawniej nawet od piosenki ludu, a tego rodzaju ja pieśni mamy kilka zbiorów pomiędzy którymi kiedy niektóre zasługują na miano pieśni ludu.

96.

I. Zabawa dla naszej młodzieży z pannami, w której się zamykają pieśni, tańce i przydawany wiersze(?), etc. Teraz nowo wydana. (in 4° druk gocki) Signat. G.Z. C.D.

Jest to zbiór piosnek w tonacjach najdawniejszych z XVI wieku.

II. Koło tańca wesołego, dla naszej młodzi piosnki dworskie najnowsze. Teraz nowo wydane z przydatkiem balletów i courantów francuskich roku XXX000 in 4° druk gocki.

Pierwszy to zbiór XVII wieku, gdzie się już z tańcami balletami i kuran. tańcami francuskimi lubieżność do piosnki śmiało wchodzi. Jeżeli która piosnka wolna jest od niej i wszelkiej(?), ta się zajmowaniem(?) t.j. to szczególny(?) niezgrabnością i niedbałością się odznacza.

III. „Lutnia wdzięcznej młodzieży
Szkół [illegible] pieśni [illegible]
teraz nowo zebranych [illegible] y ka-
walerów francuskich roku pańskiego
1685. (w 4° druk gocki sygn. A–C).
Wydany ten zbiór za panowania Ja-
na Sobieskiego, który [illegible] i
[illegible] wszystkiego [illegible]
po [illegible] [illegible] fran-
[illegible] modnie dodawać;
z listów [illegible] francuskimi pi-
sarzy [illegible] przeplatał polskie pismo
wyrazami i wyrażeniami całemi
francuskiemi [1] ([1] [illegible]
wiadomość wszystkie [illegible]-
[illegible] zbiorów [illegible]
w dziele mojem „Zegar domowy".)
Sam po tym zbiorze nie znamy
innych, [illegible] pieśni [illegible]

Często ulubioną pieśnią na czwartkach i sobotach nie zażywanych, których głównym składem był ściągany przy kominkach.

str. 188.

Gęślarze Dudarze Lirnicy

To byli nasi bardowie w Polsce, którzy jeszcze w wiekach słowiańskich, przedhistorycznych czasach. Wśród ludu tworzyli pieśni na cześć bohaterów, na chwałę walecznej braci i mądrych wodzów. Z pomroki wieków niepamiętnych, przez imiona śpiewaków, poetów, i wszystkie twórców czasów. Z czasów Lumira, co potęgą pieśni swoich walczył. Wyrachował i wszystkie wzory, Zaboj, co pieśnią zagrzewał ze swymi Czechów do obrony bogów domowych i [illegible] swojej ziemi.

Od śpiewaków piętna pamięć zachowało
Rękopisem Królodworskim.
Trzecim był Bojan, znako polski
śpiewak „który swoje wieszcze
palce kładł na żywe strony,
a one same brzmiały sławę kniaź-
rytom." (Wyprawa Igora na Po-
łowców. Z Bielowskiego 1833 r.).
Od śpiewaków narodowych, którzy
umieli rozgrzewać serca rozumiejąc
ich sławę, wspomnieniami piętnej
przeszłości w pośród chrześcijańskiej
jeszcze dobie zwano Guślarami.
Lud patrzył na nich z uszanowa-
niem, gdyż przyznawał im wyż-
szość, nad chrześcijańską, i często
szukał u nich rozgrzewni. Gdyż
w naszej mowie zowią guślara
guślarki, oznaczać zaczęło

[illegible] z tej i wyraz [illegible] swój
początek biorą. Wyraźne ślady
[illegible] śpiewaczy w [illegible] nad-
[illegible], którzy poznali [illegible]
mamy już w VI wieku. Takich
to było śpiewaków wybiórczo [illegible]
do zagranicznych [illegible].
Na Rusi zaś ślady się Bojanami
zwano ogólnie śpiewaków opiewa-
jących wyprawy wojenne książąt
i znakomite czyny bohaterów.
Ci bojanie byli zarazem i wojow-
nikami jak to już samo ich nazwisko
wyraża, dla tego w „Wyprawie
Igora" nazwany piewca [illegible]
wspomni Bojana [illegible] zawsze
wieszczy lub [illegible].
Jakby chciał przez to wyrazić, że
nie wszystkich Bojanów zaś wieszcz.

czami.

Ze zmianami czasu zaginęło pier-
wotne nazwa Guslarów starożytne
pieśni owe pamiątki dawnych Dziad-
ów i wyobrażeń pośród chrześcijańskiej
zginęły w mroku tylko ludu niebo
wstanowiego echo. Miejsce ich
zajęli Kobziarze i Dudarze i
Lirnicy. Z końcem XVI
wieku wszystkość kobzy upadać
zaczęła a miejsce jej zajęła cudzo-
ziemka Lutnia.
Ich w starszej Polsce i Mazowszu
słynęły kobzy aż dotąd tak na
Rusi Lira i bandurka.
O. Piosnkach ludu

X Adam Czarnocki znany pod
przybranem nazwiskiem Zoryana
Dołęgi Chodakowskiego w r. 1818

(Ćwiczenia naukowe tom 2. Oddział literatury w Krzemieńcu w głośnej [illegible] 1818) pierwszy zwrócił uwagę na pieśni ludu, w ważnej peł-nej ognia uczucia rozprawie „O Słowiańszczyźnie przed Chrześ-cijaństwem" Rozprawa ta ogółu, aż wtedy [illegible] zbliżyć się i zapoznać dobrze z ludem jego pieśniami i podaniami, mimo że wydawała [illegible].

Oprócz Wacława z Oleska pieśni z muzyką Lipińskiego wyszły także „Pieśni ludu Biało Chrobatów Mazurów i Rusi nad Bugu z dołączeniem odpo-wiednich pieśni ruskich Serbs., Czeskich i Słowiańskich zebrana przez Kazimierza Władysława Wójcickiego

Ozdobione rycinami i muzyką wydania Józefa Kaczanowskiego Warszawa w drukarni Piotra Dufourowskiego 1806. (Ryciny J. Piwar-skiego – muzyka Dobrzyńskiego) in 8° tomów 2.

Pieśni ludu Krakowskiego zebrał J. Kr. (Konopka) z rycinami i muzyką w Krakowie nakładem i drukiem Józefa Czecha. 8° minor z 2 rycinami i nutami.

11 Pieśni ludu Nadniemeńskiego z okolic Aleksoty, zebrał i przełożył Karol M. Br.. (Brzozowski) z do-łączeniem niektórych melodyj. 1844 in 4°.

Pieśni obrzędowe

Śpiewane przy obrzędach i w ważniej-szych wypadkach. Wiele z nich ginie

chrześcijaństwo prześladowało i prześladuje.
ale wiele rzeczy nie ma, że do nich należy.
Sobótka w kraju Karpackim – wogóle
palenia ognia w przeddzień Świętego
Jana 23 czerwca śpiewania i
skakania przez ognisko po tem
puszczania wianków na wodę.
Wiele jest pięknych obrzędów
przez Kaszubów (obrzęd Ślązaków
z ozdobnym tygodniem i śpiewem,
[illegible]) kolędy, Kolędy – [illegible],
weselne śpiewy weselne.
Najpiękniejszą i najbogatszą są
są pieśni ludowe
Danny. Dalej Krakowiaki śpiewki które
tak i wierszowe przez lud Krakowa,
obecnie prędko improwizowane
i odpowiadające do wrażenia
Krakowskich w Karpatach nad

Por. tom między [illegible] [illegible]

<u>Pieśni historyczne ludu.</u>

Legendy. Ballady.

<u>Pieśni ludu litewskiego</u>

[illegible] — Wydanie na
[illegible] Wortepy [illegible] narodowe [illegible]
<u>Tom 2.</u>

Andrzeja Trzecieskiego [illegible]
nut pomiędzy i w nowemi
1. [illegible] G. T. [illegible]
[illegible] Andrzejowie [illegible],
[illegible] (Kart 4 z nutami) [illegible]
[illegible] każdej strofy [illegible],
p3 nazwisko autora. <u>Polskie
pieśni</u>.

2) Psalm I. T. G. 6 m. i st. (Kartek
dwie z nutami na stronie górnej
nazwiskami [illegible] Wacława
<u>Szamotulskiego</u>

3). Psalm XIV Cr. T. w Krakowie
Łazarz Andrzejowicz wybił (Rok –
4 z nutami Wacława Szamotulskiego
na 4 głosy ułożonymi).

4. Na końcu jest motet Mikołaja
Krzysztoporskiego, „Nieśmiertelne
miasto" wydany był przez
Trzecieskiego z nutami na
pamiątkę dla pani Reginy
Dzierżańskiej napisany dnia
20 Maja 1572 r.

Wiele w 16 i 17 wieku [illegible],
także pieśni kompozytorów polskich –
gdzie w poszczególnych [illegible]
ówczesnych jest tu [illegible]
[illegible] polskich
pieśni – albo słowo [illegible],
niż na [illegible]
w [illegible] – a pieśni takie

śpiewane były, wymawia się i teraz
nie przez niektórych podawany
jako należąca jakoby wyłącznej
jednej wymawianej przez pieśni.
Tak np. Stanisław Grochowski
zmarły 1616 pomiędzy innemi
pozostawił pieśń zaczynającą
się od słów „Słoneczko mamy,
łaskawy" przy której przy pieś-
niejszym pochodzeniu tej pieśni
znajdujemy się uwagę „Nóta
jako o Chmieleckim" —
wiele takich pieśni napotykam.
tom 3.

Franciszek Dyonizy Kniaźnin
ur. 1750 w Witebsku zmarł 1807.
napisał operę „Cyganie" któ-
ra w wiele lat po śmierci jego
muzyką Mireckiego przygotowana

na teatrze Warszawskim przedstawiona była.

Tom. 4. „Ostatnie [illegible]" pracy Kazimierza Brodzińskiego.

Pieśni polskie „[illegible]" z nutami Tymka Padury. Warszawa u Hnoła na Z. Glücksberga na ulicy Miodowej 1844. 8° str 195 z XII nutami.

Wspomnienia zgonu zasłużonych w narodzie Polaków przez Eustachego Marylskiego Warszawa 1829

Kazimierz Zygmunt [illegible] na Żmudzi, [illegible] umarł 2 [illegible] 1670.

Brodzińskiego Pan [illegible] roku umarł 21 listopada 1652 a [illegible] 18 grudnia [illegible] jako [illegible] [illegible].

Kromer Marcin umarł 23 Marca r. 1576.

Grzegorz z Sanoka umarł 29 Stycznia 1477.

Starowolski Szymon umarł 27 Kwietnia 1656.

Historya Literatury Polskiej przez Feliksa Bentkowskiego Warszawa i Wilno 1814. Tomów 2. Tom 1. str. 232. Psalmy polskie Walentego Borzowskiego czyli Walentego z Borzowa kanonika powiatu Rochant. wyznania Olsztyńskiego (umarł około 1570 podług Olaffa). przełożył na język polski i wydał, co przedtem z łacińskiego języka na polski przez Walentego z Borzowa przełożony od 1554 w Królewcu u Aleksandra Augezdeckiego

Najpierwszy to zbiór pieśni w języku polskim to tak zwany przez Blotff Kancjonał Seklucyana który miał wyjść między 1551 a 1552 pod Domaniewskiego tytułem. Ze zbioru w całości pojęto wiele pieśni do Kancjonałów lutherskich jako wzór, przez Blotff. Drugi zbiór tych pieśni wyszedł w Krakowie u Wirzb. [illegible] 1569.
Oprócz Krasickich [illegible] jego zgermanizowanego nazwiska Artomius w 1552 ~~[illegible]~~ pastor w Węgrowie wydał Kancjonał 1578 w Toruniu. który w krótkim [illegible] przez się wydawany wyszedł.
W 17 wieku namnożyło się wiele Kancjonałów protestanckich, które [illegible] [illegible] przed drukami [illegible]

przeróbkami i kantonami jest w Krakowie, Kaliszu, Brześciu Litewskim, Toruniu, Lublinie, Poznaniu, Warszawie, Wilnie, Królewcu, Gdańsku etc.

Brand Jan rodem z Poznania umarł 1601 we Lwowie. Miał wydać pieśni polskie i łacińskie z nutą, nie zachowanemi, jak pisze Alegambe in (Bibl. Script. Soc. Jesu.)

Freytag Adam Toruńczyk rodem umarł 1621 Autor kilku pieśni i melodji wyjętych do Kancjonału Artomiusza 1601 wydan.

Gorczyński Jan żył około 1647 w Krakowie wydał kilka pieśni pod tyt. „Tabulatura muzyki w Krakowie" 1647 in 8°.

Ks. Pentkowski przeważnie
posiada wiele imion które mają
styczność z wydarzeniami roku,
stąd kancjonałów (a to przedewszystkiem
Oloffa) jako się w porównaniu
z pieśni zamieszczonemi z niego
tylko tych o których wyraźnie
wspomina się ich kancjonałach
wspólnie z pieśniami z ... .
Zresztą wszystkie te pewne
twierdzenia powtórzył Sowiński
w swoim „Słowniku mu-
zyków polskich" a nie wiem
czy mieć nawet obok wiem
imion których zamieszcza
Pentkowski tylko uważa się
„mylił kancjonał" był pan
wydaniem ponownym, napisał
pieśń, ... co przecież i ...

szymonowi często literackiej a na-
wet technicznie uzdolnionej wła-
ności się może. Zresztą jak
wiadomo Domański głównie
z Rostkowskiego w Domaniewo-
je czerpał.
Przy Rostkowskim wspomina
Bartkowski o Gomółce któ-
ry należał do poselstwa króla-
-rowskiego w Turcyi. 1580.
przy Grochowskim „Rytmy Ta-
cińskie Dziewice altarczne śpie-
bożeństwem swym a składano-
ścią Bożą wydzielone naznaczone
niektóre od królowica Pols. Kazi-
mierza S. i przy ciele jego w Wil-
nie znalezione; przekładania
x Stanisława Grochowskiego Kryst-
kiełką rytmy które są z notami
Pieśni św. Kazimierza.

nowemi i tabelaryczną na końcu
Dionizego Catona w Krakowie
w Drukarni Skalskiego 1606 in 4º. Dalsze
Zamieszczone Cenzyjan tor opisy i po-,
mieszczony niektóre grzywnę
w Warszawie lub tamże wydane w
miastach lub bez miejsca druku,
na co mi jest znane więcej
niż z opisującego tego.

Pamiętnik Tow. Literackiego imienia
Adama Mickiewicza pod redakcyą
Romana Pilata we Lwowie na,
nakładem Towarzystwa r. 1888.
Pismo w epoce Mickiewicza napisał
Chrzczonowskim Ladisło.
Wszystkie zawiązanie i dobre do Mickie-
wicza przyznają, że kto tylko miał
się wpracować, pragnął tylko mu

przygrywano jedną z dwu ulubionych
przez niego melodji. Pierwszą z nich
była nuta Filona a drugą „[illegible]”
z [illegible]. Nadewszystko jednak
przekładał Filona.
Ale jakaż właściwie była ta nuta Fi-
lona? Wszystkim się zdaje, że to jest
wciąż ta sama melodja, którą Chopin
tak mistrzowsko wyzyskał, lecz wszyscy
mylą się w tem przekonaniu.
W pierwszej ćwierci naszego wieku
nieporównanie popularną ona była, śpie-
wano ją w całym kraju lecz nie
wszędzie na jednakową nutę. W Kró-
lestwie śpiewano tej melodji której
użył Chopin, ale na Litwie zupeł-
nie ją zmieniano. Adamowi więc
grano nie Chopinowską melodję
ale ową drugą znaną na Litwie.

Słyszałem tę nutę śpiewaną przez Toma-
sza Zana i wielu innych Filaretów
i za autentyczność jej i daty dawność naj-
mniejszej zaręczamy.
Nikomu jednak na myśl nie przyszło
nutę tę spisać i rozpowszechnić.
Jan Oczarod litografując w Wilnie
około r. 1840 zbiorek śpiewów nad-
[illegible] z dawnemi [illegible]
„Popłacało [illegible]” „Nie mam srebra
ani złota, a co dawniejsze tak obyczaj-
ne dla nas „Śpiew z Prusów” „Sa-
ma jestem a w około” i „Cało-
zraniona matka” — „Filomie-
wcale zapomniał. A może chciał
go umieścić w dalszym ciągu
zbioru który wydawać zamie-
rzał. — Jakkolwiek bądź nie mam po-
myślał o odgrzebaniu tej melodji!

Dopiero w opowiadaniu Kazimierza Łodziny,
które za r. 1887 ukazała się melodja
Filona z tak żywym zapamiętaniem dnia,
wydobytego ale niestety, melodja ta
nie jest wcale melodją „Filona”.
Na nutę tę śpiewano między „Kiedy
okropna cichość panuje” ale z
„Filonem” niema nic wspólnego.
Zaśpiewam więc melodję Filona
a oprócz tego dwie inne pieśni
filareckie „Precz precz smutki
wszelkie” i „Hej używajmy żywota”,
i wiersz Czeczota. Kto melodję
tę komponował nie wiadomo.
Melodję do „Precz precz” podał
Julian Horoszkiewicz w „Wspo-
mnieniach z 1830 i 1831”; sprawdza
niejakie różnice ~~[illegible]~~ nieznaczne,
zmiany tutaj i nutę zapamiętaną

przez p. Łodziana. (Na str. 160 tego
pamiętnika podaje p. Albert Zyg[illegible],
pod [illegible] pieśń filarecka „Hej!
użyjmy żywota" pochodzi z nie-
mieckiego i znajduje się niemal
w każdym Commersbuchu —
(pieśń tę przytacza w całości.)
Trzecia zwrotka od słów:
„Gewiss kennt Ihr das Leben!
Man lebt ja nur einmal!"
Melodja zaś jaką podaje pan
Łodziana jest właśnie tą samą
melodją na której niemieccy studenci
śpiewają swoje piosenki.)
Melodja powtórzona w „[illegible]
miesiącu [illegible]" i „Precz precz
smutki" [illegible] Cesarzowi Jana
„[illegible] starej wiarze" i „Hej! uży-
jmy żywota, pospieszmy [illegible]
—

na ściągam do zbiorów moich
mieszkańców" (Pieśni polskie)
str. 192.

Adam Mickiewicz w muzyce
napisał Ks. Władysław Wielgorski

Niemcy powiadają, że Mozarta
przegrywy – nie wspominając o
średniowiecznych madrygałach –
niezliczoną ilość pieśni. Wszakże,
ale zawdzięczamy się jego przecież po dziś,
natchnieniem Goethego i Schillera
wpłynęło na rozwój pieśni śpie-
wanej. U nas dopiero z wejściem,
pieśniami Mickiewicza rozpoczyna
się tworzenie romantycznej pieśni.
Dotychczas udało się około 100 utwo-
rów muzycznych do słów Adama
i zebrać 50 nazwisk kompozyto-
rów, których przekład ofiarujemy:

Filipina Brzezińska, Chopin
Panna ks. Czetwertyńska, Marya
Szymanowska a zamykają
Noskowski i Paderewski.
Chcąc zachować porządek chrono-
logiczny zaczynam od ballad
i romansów. Ballady Mickiewicza
znalazły u kompozytorów pierwsze
miejsce zacząć Moniuszko napisał
muzykę do „Świtezianki”
„Rybki” „Powrotu Taty” „Czatów”
„Trzech Budrysów” „Panicza i dziew-
czyny” „O Pani Twardowskiej”
(na solo chór i orkiestrę) wykonaną
1869 w Warszawie. Najwcześniej
znanymi śpiewanymi balladami były
zapewne „Świtezianka” Maryi
Szymanowskiej i „Czaty”
Filipiny Brzezińskiej.

Dalszy ciąg zeszyt XCII.